

En efter en försvinner de

Krister Bång

Det är lördagen den 10 februari 2018. I Maltas alla kyrkor högtidlighåller man aposteln Paulus minne då det skepp han färdas med under dramatiska former och i storm strandar på en klippa utanför Malta. Men detta är länge sedan. Det skulle ha skett ungefär år 60 efter Kristus.

Även den här lördagen blåser det ordentligt, omkring 7 Beaufort nordlig vind. Uppe vid Qawra Point, ungefär 12 kilometer nordost om huvudstaden Valletta, kämpar det lilla bunkerfartyget *Hephaestus* för att gå klar klipporna. Klockan är tre på natten. Kapten Joynal Abedin från Bangladesh kontaktar de maltesiska myndigheterna för att få tillstånd att söka skydd i St. Pauls Bay och eftersom fartyget är olastat får han det. Men i detsamma förmörkas himlen av en åskby och man kastar ankar. Men ankaret draggar och det lilla fartyget strandar på klipporna. Hela besättningen räddar sig genom ett fallrep på babordssidan och kan gå i land och kapten Abedin utbrister spontant: "Ingen kan kämpa mot moder natur. Tack gode Gud att vi är räddade".

Besättningen består av sju personer, fyra från Bangladesh, två från Ryssland och en från Egypten. Fartygets strandningsplats var i pos lat 35° 57' 36".28N, long 14° 25' 30".95E

Journalisten Sarah Carabott på Times of Malta rapporterar:

"– Jag har under mitt 25-åriga liv på havet aldrig upplevt sådana väderförhållanden, säger kapten Abedin".

Själv skadade han axeln vid skeppsbrottet och fick uppsöka sjukhus. De övriga sex i besättningen inkvarterades på sjömanshemmet i Valletta. De hade varit ombord i fyra månader och väntade nu bara på att få ut sin lön för att åka hem. Nu blev besättningen inhytt utan pengar på sjömanshemmet i Valletta och väntade att någon skulle hjälpa dem hem.

Vad var det för fartyg?

Vid Bröderna Jonssons torrdocka på Källandsö var det livlig verksamhet i början av 1960-talet. År 1964 levererades två små bunkerbåtar till Göteborgs skärgård. Därefter kom under 1965 storbygget *Eken*, varvets nybygge nummer 12. Hon var ritad av sjökapten Thure Wahlberg som var överinspektör vid Sjöfartsinspektionen i Karlstad. Fartyget blev varvets dittills största fartyg med sin lastförmåga på 750 ton. Fartyget fick hemort på Fotö även om merparten av fartyget ägdes från Källandsö. Bröderna Harry och Valter Jonsson ägde

vardera 20 % i fartyget liksom också Inge Ulleryd, som var kamrer vid varvet, samt Frank Börjesson och Karl Gustaf Karlsson.

Fartyget utrustades med en 4-takts 6-cylindrig diesel om 970 indikerade hästkrafter (850 effektiva hästkrafter) tillverkad av Masch. Kiel G.m.b. i Kiel. *Eken* kom tillbaka till byggnadsvarvet 1968 då hon förlängdes med nära 9 meter. Då ökade dödvikten till 900 ton.

Till Grekland

Efter åtta år i svensk kustfart såldes fartyget i juli 1973 för 1 150 000 kronor till Société Financière Minière Industrielle Maritime SA i Chalkis, Grekland där hon begåvades med namnet *Mandoudhi*. Den 1 mars 1998 avyttrades hon till Dimitrios Ganas i Keratsini strax utanför Aten. Han behöll namnet på sitt fartyg men registrerade henne på Ganas Naftiki Eteria SA.

Utflaggad

Även greker flaggar ut fartyg. Den 19 maj 2017 såldes hon till Orbiter Navigation Corp i Aten med Volont Maritime SA som managers. Nu fick fartyget Togoflagg och hemort i Lomé. Namnet blev *Hephaestus* och hon försågs med en bekvämlighetsbesättning. Hon har sedan använts till bunkring kring Malta.

Bild 1. *Hephaestus* strandad. Observera det stora hålet i fartygets skrov och fallrepet på babordssidan.

Bild 2. Två nybyggen vid varvet på Källandsö. Bunkerbåten under byggnad är *Nebo* av Hönö. Akter om henne ligger *Eken*, Foto Tore Granath 1966.

Bild 3. Här ligger *Mandoudhi* vid Kyrmassi på ön Evia. Observera slangen i aktern som är förbunden i land för lossning av olja. Ingen brygga eller hamn.

Foto Bent Mikkelsen den 27 april 1985.

Bild 4. *Mandoudhi* på väg upp på slipen i Perama den 6 maj 1987. Foto Bent Mikkelsen.